

Koyrði lastbil til hann var 87

Doreus Jacobsen í Vági verður 100 mikudagin. Hann hevur millum annað verið fiskimaður, og hann hevur koyrt lastbil í eitt mannaminni. Hann var bestimaður á sluppini Traveller tá teir vóru skotnir niður av týskum kavbáti, og hesa hendingina minnst hann enn, hóast tað eru 75 ár síðani

Doreus Jacobsen, sum meginpartin av lívi sínum hevur verið búsetur í Vági, er foddur í Norðagøtu og var millum teirra í bygðini, sum í 1910 tóku seg saman og stovnaðu Føroya Fiskimannafelag. Hann var tá 19 ára gamal, og einasta av teimum 23 bygdamonnum sínum, sum í dag er eftir á lívi.

Hóast sín høga aldur, tókist Doreus rættiliga birgur tá vit herfyri hittu hann hjá dótturini Judith suðuri í Vági.

Doreus greiðir frá, at hann sum 14 ára gamal gjørdist fiskimaður.

Um hetta mundi komu mangar sluppar til Føroya. Teir á Gørðunum keyptu tvær sluppar, Traveller og City of Norwich. Ein dagin komu teir av Gørðunum til Gøtu at biðja fólk, og úrslitið varð, at bæði Doreus og teir fyra beiggjar hansara fingi kjans. Teir skuldu bara koma suður til Vágs so skjótt sum teir vóru konfirmeraðir, fingi teir at vita frá Magnusi á Gørðunum.

Bestimaður

Doreus greiðir frá, at honum dámdi væl hetta lívið umborð. Eftir at hava fiskað nøkur ár, gjørdist hann bestimaður, men at læra til skipara hevði hann ongan hug til. -Mær dámdi betri at fiska, sigur hann.

Við Traveller var Doreus eisini undir fyrra verðaldarbardaga, og hann var eisini við hendan seinasta túrin, hin vanlukku 24. mai 1917, tá sluppin varð søkt á Bankanum av týskum kavbáti.

Hóast tað eru líðin 75 ár síðani hesa hending minnst Doreus væl hvat hendi.

-Hetta var um náttina og veðrið var gott tá vit fingi eygað á kavbátin. Manningin varð purra út, og tá allir vóru komnir upp á dekkið var kavbáturin tætt hjá okkum. Av kavbátinum varð rópt, at vit skuldu allir koma í bátin og rógva móti kavbátinum. Nakrir av mainingini vóru tiknir umborð á kavbátin. Hinir skuldu rógva nakrar av týskarum yvir á Traveller við lóðuri.

-Tá hetta var gjørt, vóru

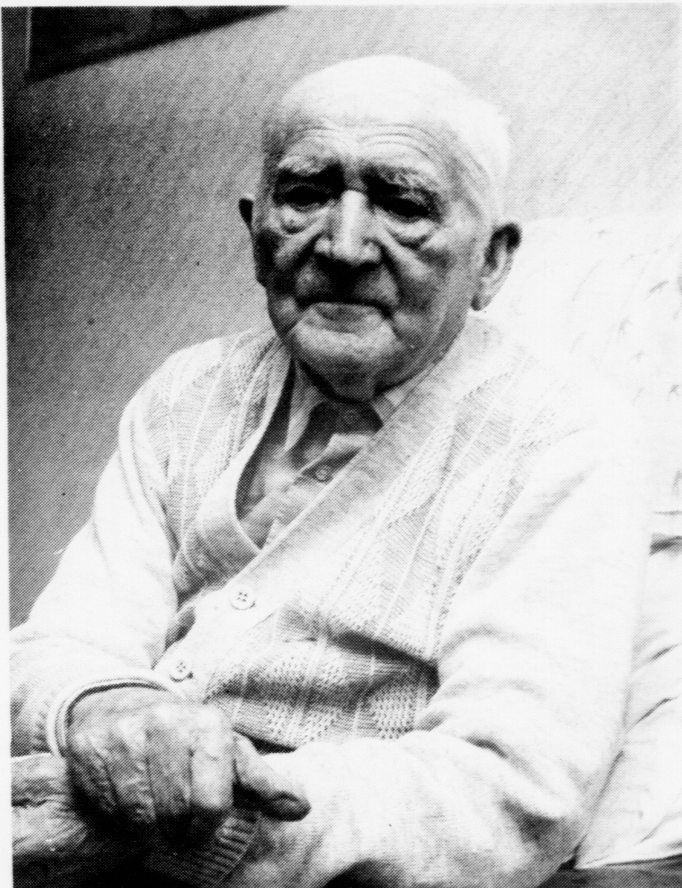
týskararnir settir umborð aftur á kavbátin, og tit fóru allir í bátin, sum var eitt lítið fýramannafar. Hann fleyt so tungt, at bert ein partur av ovasta borði var undan. Til alla lukku var veðrið av tí allar besta, og vit settust við árnar at rógva móti landi. Løtu seinri sóu vit Traveller fara í luftina.

Doreus heldur, at tað mundi taka teimum einar 22 tímar at rógva til lands, og illa vóru teir fyrri, tá teir umsiður komu á Fámjin.

Teir vóru væl móttiknir í bygðini og fingi tað teimum tørvaðu. Tá komu boð frá Magnusi Dahl, at teir skuldu ikki fara til gongu suður til Vágs, men at hann skuldi senda bát eftir teimum og sigla teir suður á Vágseið, og hagarin gingi teir so heim til hús.

Koyrði bil í ein mansaldur

Seinri fór Doreus at koyra bil fyrri Garðahandilin. Handilin hevur fingið ein lastbil, og heitt var á Doreus um at fara til Havnar at taka koyrikort,

Doreus Jacobsen er bæði birgur og tíðindafrøður hóast sín høga aldur. Mynd: Kalmar

men tað gjørdi hann ikki fyrr enn hann hevði koyrt í eini tvey ár, men væl bar til, leggur Doreus aftrat.

Doreus greiðir frá, at hann hevði nógv at gera við bilinum. Teir turkaðu fisk millum annað í Fámjin, so nógv varð koyrt millum bygdin. Soleiðis koyrði Doreus bilin hjá Garðamonnum í nøkur ár, men nakað seinri keypti hann sær lastbil sjálvur, men helt fram at koyra fyrri Garðahandilin. Hann mundi koyra til hann fylti 87.

Doreus bar ikki orð fyrri

at koyra tað vit í dag júst kunnu kallað ralleykoyring. Sjálvur sigur hann, at Magnus Dahl, sum var hittinorðaður maður, eina jólaaftan, Doreus fór við bilinum til Porkeris, beyð honum gleðiligt jól, um hann ikki náddi aftur til Vágs fyrri jól.

Mikudagin 6. mai verður so føðingardagshald í Vági. Doreus, sum er

næstelsta fólk í Vági, fyllur 100.

tór.-

Jákup Pauli Joensen, Heilufroðiliga Starvsstovan, um oljureinsievni

Økir dálkingina

-Tí hava vit ikki nýtt dispergeringsvætu frá Kemilux. Hendan fær oljuna at hvørva úr mannaeygum, men ikki úr náttúruni, sigur hann

Oljureinsievni, ella dispergeringsvæta, er sera vandamikil fyrri náttúruna, og tí verður henda bert nýtt á einki annað kann gerast.

-Skuldi vit nýtt

oljureinsievni í Sørvági, so kundi hetta bert verið forsvartligt, oljan beinleiðis hóti við at oyða ein fuglastovn, eitt nú súluna. Og bert tá. Hetta var ikki tilfelli í Sørvági, sigur

Jákup Pauli Joensen.

-Áftaná at oljureinsievni var nýtt í samband við oljudálkingina í Vági, hava vit skrivað landstýrinum eitt bræv, har vit vísa á hvussu vandamikil tað er at nýta tilík evnir, sigur hann.

Tað sum hendur er, at dispergeringsvæta broytir formin á oljuni, hon verður upployst og hvørur úr mannaeygum. Men hon er har framvegis og kann nú

verða upptikin í fisk og annað liv á sjónum. Oljan gerst í hesum líki nógv vandamiklari fyrri náttúruna enn tá onki verður gjørt við hana, sigur Jákup Pauli Joensen.

-Tað sum okkum vantar eru nakrar almennar retningslinjur um hvussu vit skulu gera, tá tað stór dálking hendur.

-Viðvíkjandi oljudálk-

Framhald á síðu 6